

Designing a Model of the Impact of Participation in Public Sports on Social Capital and Social Empowerment of Women

Mohammad Saeid Kiani^{1*}, Leila Nazari²

¹ Ph.D. Student in Sports Management, Kermanshah Branch, Azad University, Kermanshah, Iran.

² Ph.D. Student, Sports Management, Kurdistan University, Sanandaj, Iran.

**Corresponding author: Mohammad Saeid Kiani (Email: mohammadsaeidkiani@gmail.com)*

Received: July 24, 2025 | Revised: August 26, 2025 | Accepted: August 30, 2025 | Published: August 31, 2026

Abstract

Objective: Public sports have a significant capacity to promote social capital and empower women; however, the factors influencing this process require in-depth investigation. The present study was conducted with the aim of designing a model of the impact of participation in public sports on social capital and social empowerment of women.

Methodology: This research employed a qualitative approach using thematic analysis. The research population consisted of managers, specialists, and experts in the field of public sports and women's sports, from which 24 participants were selected through purposive sampling until theoretical saturation was achieved. Data were collected through semi-structured interviews and analyzed using thematic analysis.

Findings: The findings revealed that participation in public sports leads to the strengthening of social capital through increasing social trust, expanding communication networks, enhancing social interactions, and reinforcing the sense of social belonging. Furthermore, public sports play an effective role in women's social empowerment by increasing self-confidence, self-efficacy, responsibility, and communication skills. In contrast, cultural, structural, economic, and managerial barriers were identified as the most important factors limiting women's participation.

Conclusion: The results indicate that public sports, beyond being a physical activity, serve as an effective tool for strengthening social capital, increasing social empowerment, and developing women's participation. The development of women's public sports, formulation of supportive policies, improvement of infrastructure, and reinforcement of cultural and educational programs can play a significant role in achieving social development goals and improving women's quality of life.

Keywords: Public Sports, Social Capital, Social Empowerment, Women, Thematic Analysis.

Citation: Kiani, M. S., & Nazari, L. (2026). Designing a Model of the Impact of Participation in Public Sports on Social Capital and Social Empowerment of Women. *Journal of Modern Studies in Management & Organization*, 2(4), 1-24.

Publisher's Note: JMSMO remains neutral with regard to jurisdictional claims in published material and institutional affiliations.

Copyright: © The Author(s). Authors retain copyright and full publishing rights. This article is an open access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution 4.0 International License \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Extended Abstract

Introduction

In recent decades, the development of human societies has been evaluated not solely based on economic indicators, but also through social, cultural, and human dimensions as fundamental components of development. Women, constituting half of the population in any society, play a decisive role in the process of social, cultural, and economic development. Active participation of women in various social spheres not only enhances their individual status but also increases the developmental capacities of society. Consequently, attention to factors affecting the promotion of women's social status and providing grounds for their empowerment has become one of the main concerns of social planners and policymakers (Javadipour & Sami-nia, 2013).

Public sports have emerged as one of the most significant domains influencing social development and quality of life in recent years. Defined as a set of voluntary, organized, or unstructured physical activities, public sports provide opportunities for participation across different segments of society and generate numerous physical, psychological, social, and cultural benefits. Unlike competitive sports, which primarily focus on competition and athletic achievement, public sports aim to promote public health, increase social vitality, and develop social relationships among citizens. For this reason, many countries have prioritized the development of public sports as an effective tool for enhancing human and social capital (Arkhi et al., 2025).

One of the most important social outcomes of participation in sports activities is the formation and strengthening of social capital. Social capital refers to communication networks, social trust, shared norms, and the spirit of cooperation among community members. High levels of social capital lead to increased social interactions, strengthened sense of social belonging, enhanced civic participation, and improved social cohesion. Researchers believe that participation in collective activities, including sports, can provide numerous opportunities for creating social connections, expanding human networks, and strengthening mutual trust. From this perspective, public sports are not merely a physical activity but a platform for developing social relationships and increasing social capital (Zargham Hajbi et al., 2025).

On the other hand, women's social empowerment, as one of the key indicators of social development, reflects women's increased ability to access resources, participate in decision-making, fulfill social roles, and enjoy equal opportunities in society. Empowered women possess higher self-confidence, greater social participation, and more effective capability to influence their surrounding environment. Social empowerment is a process through which women gain greater control over their individual and social lives and play a more active role in various societal arenas (Mahmoudian et al., 2025).

Despite the recognized importance of sports in women's social development, numerous cultural, social, and structural barriers still hinder women's sports participation in many societies. Limited access to sports facilities, family responsibilities, traditional attitudes toward women's sports activities, and lack of supportive programs are among the factors affecting women's participation in public sports (Kiani & Nazari, 2022). This situation underscores the critical importance of investigating the social consequences of women's sports participation and elucidating its role in promoting social capital and empowerment.

A review of previous studies reveals that most research has examined social capital and social empowerment separately, with few studies simultaneously investigating the impact of public sports participation on both variables. Furthermore, limited empirical evidence exists regarding the cultural and social context of women in Iran (Zargham Hajbi et al., 2025). This research gap necessitates the

present study, which aims to design a model of the impact of participation in public sports on social capital and social empowerment of women. Accordingly, the main research question is: Does participation in public sports have a significant impact on social capital and social empowerment of women?

Theoretical Framework

The theoretical foundation of this research is grounded in two main theories: Putnam's Social Capital Theory and Zimmerman's Empowerment Theory.

Social Capital Theory: Putnam (2000) defines social capital as a set of networks, norms, and trust that facilitate cooperation and coordination among individuals for mutual benefit. He identifies three main components of social capital: social trust (belief in the honesty and cooperation of others), social networks (relationships and connections among individuals), and norms of participation (shared rules and values that facilitate cooperation). According to Putnam's perspective, any factor that can increase social interactions and facilitate collective cooperation contributes to strengthening social capital (Williams & Chinn, 2010). Public sports, due to their social and collective nature, serve as one of the most important platforms for the formation and reinforcement of these three components. As Winand et al. (2019) demonstrated, collective sports activities provide a context for expanding civic participation and increasing social capital.

Empowerment Theory: Zimmerman (2000) conceptualizes empowerment as a process through which individuals gain greater control over their lives and, through active participation in society, acquire the ability to influence collective decision-making. According to this theory, empowerment can be examined at three levels: individual (increasing self-confidence and self-efficacy), interpersonal (developing communication skills and group participation), and social (active presence in social and political arenas). Naraine and Parent (2016) found that women's regular participation in public sports programs significantly enhances social trust, communication networks, and sense of community belonging.

Conceptual Model: Based on these theoretical foundations, the present study proposes that participation in public sports simultaneously influences both social capital and social empowerment. Public sports participation is expected to strengthen social capital through increasing social trust, expanding communication networks, and enhancing social interactions. Simultaneously, regular participation in sports is expected to enhance women's social empowerment by improving self-confidence, self-efficacy, responsibility, and communication skills (Kiani & Nazari, 2025). The conceptual model of this research illustrates these relationships, showing how public sports participation serves as a catalyst for both social capital formation and women's social empowerment.

Methodology

This research is applied in terms of purpose and qualitative in terms of approach, employing an exploratory design using thematic analysis. The qualitative approach was chosen due to the nature of the research topic and the necessity of deeply identifying the dimensions and mechanisms of the impact of public sports participation on women's social capital and social empowerment. This approach enabled a comprehensive understanding of the perspectives, experiences, and perceptions of experts and managers in the field of sports and social affairs.

The research population consisted of managers, specialists, and officials of the Ministry of Sports and Youth who were familiar with the field of public sports and women's sports. Sampling was conducted purposefully using the snowball method. Individuals with relevant knowledge, experience, and expertise related to the research topic were selected, and they were then asked to introduce other qualified

individuals. The data collection process continued until theoretical saturation was achieved, ultimately resulting in in-depth semi-structured interviews with 24 officials, managers, and experts from the Ministry of Sports and Youth. Inclusion criteria included having at least five years of managerial or expert experience in public sports, women's sports, or sports planning, familiarity with sports development policies and programs, and willingness to participate in the research. Data were collected through semi-structured interviews, with each interview lasting between 45 to 75 minutes. All interviews were recorded with participants' consent and subsequently transcribed verbatim. Data analysis was conducted using thematic analysis, following the systematic process of familiarization, coding, theme development, and model construction. To ensure trustworthiness, Lincoln and Guba's (1985) criteria including credibility, transferability, confirmability, and dependability were applied.

Results

The findings revealed that participation in public sports strengthens social capital through increasing social trust, expanding communication networks, promoting social interactions, and reinforcing the sense of social belonging. These results align with previous international studies by Naraine and Parent (2016) and Winand et al. (2019), as well as domestic research by Zargham Hajbi et al. (2025) and Mahmoudian et al. (2025), all of which emphasized the role of public sports in increasing social trust, expanding communication networks, and strengthening the sense of social belonging. From the perspective of Putnam's (2000) social capital theory, any factor that can increase social interactions contributes to strengthening social capital, and public sports precisely fulfill this function.

Furthermore, public sports play an effective role in women's social empowerment by increasing self-confidence, self-efficacy, responsibility, and communication skills. This finding is consistent with the research of Williams and Chinn (2010), Kiani and Nazari (2025), and Ghafouri (2025), which demonstrated that public sports facilitate women's social empowerment by enhancing communication skills and self-efficacy. According to Zimmerman's (2000) empowerment theory, participation in collective activities increases the sense of control, competence, and active participation, which can be realized in sports environments.

In contrast, cultural, structural, economic, and managerial barriers were identified as the most important factors limiting women's participation. Participants pointed to cultural barriers (traditional attitudes and gender stereotypes), structural barriers (lack of facilities and infrastructure, economic limitations), managerial barriers (weak policymaking, lack of institutional support), and individual-family barriers (family responsibilities, time constraints) as the most significant restricting factors. This finding aligns with the results of studies by Kiani and Nazari (2022), Ghasemi et al. (2025), and Moharramzadeh et al. (2025), which all emphasized the role of cultural and structural barriers in reducing women's sports participation.

One of the important conceptual findings was the reciprocal relationship between social capital and social empowerment. Participants believed that these two concepts exist in a bidirectional relationship, where increased social capital provides the foundation for enhancing individual and social capabilities, and women's empowerment in turn expands social participation and strengthens social capital. This reciprocal interaction transforms public sports into one of the most effective tools for realizing social development.

Conclusion

The results indicate that public sports, beyond being a physical activity, serve as an effective tool for strengthening social capital, increasing social empowerment, and developing women's

participation in society. Investment in women's public sports development should not be viewed merely as an expenditure in the sports sector but as a strategic investment in human development, social capital enhancement, and the realization of sustainable development goals. Future research should employ mixed-methods approaches with broader statistical populations, examine moderating variables such as education level, economic status, and family support, and conduct comparative studies across different provinces. The findings provide valuable evidence for policymakers, sports managers, and social planners to develop effective strategies for promoting women's participation in public sports and enhancing their social empowerment.

Declarations

Author Contributions (CRediT taxonomy)

Authors have participated in this research in equal proportion.

Funding Statement

This research received no specific grant from any funding agency in the public, commercial, or not-for-profit sectors. The authors received no financial support for the research, authorship, or publication of this article.

Ethical Statement

Written informed consent was obtained from the individuals for their anonymized information to be published in this article.

Authors' AI Use Statement

The authors declare that no artificial intelligence (AI) tools were used in the preparation of this manuscript for writing, analysis, or data generation. All content is the result of the authors' own human effort and judgment.

Conflict of interest

The authors declare that they have no known competing financial interests or personal relationships that could have influenced the work reported in this paper.

Data Availability Statement

The data that support the findings of this study are available from the corresponding author upon reasonable request.

مطالعات نوین در مدیریت و سازمان

سال ۲، شماره ۴، زمستان ۱۴۰۴ - صفحه ۲۴-۱

مقاله پژوهشی | انگلیسی

دسترسی آزاد

طراحی الگوی تأثیر مشارکت در ورزش همگانی بر سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی زنان

محمد سعید کیانی^{۱*}، لیلا نظری^۲

^۱ دانشجوی دکتری گروه مدیریت ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

^۲ دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

* نویسنده مسئول: محمد سعید کیانی (Email: mohammadsaeidkiani@gmail.com)

دریافت: ۲ مرداد ۱۴۰۴ | بازنگری: ۴ شهریور ۱۴۰۴ | پذیرش: ۸ شهریور ۱۴۰۴ | انتشار برخط: ۹ شهریور ۱۴۰۵

چکیده

هدف: ورزش همگانی ظرفیت قابل توجهی در ارتقای سرمایه اجتماعی و توانمندسازی زنان دارد، اما عوامل مؤثر بر این فرایند نیازمند بررسی عمیق است. پژوهش حاضر با هدف طراحی الگوی تأثیر مشارکت در ورزش همگانی بر سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی زنان انجام شد.

روش‌شناسی: این پژوهش با رویکرد کیفی و با استفاده از روش تحلیل مضمون انجام شد. جامعه‌ی پژوهش را مدیران، متخصصان و کارشناسان حوزه‌ی ورزش همگانی و ورزش بانوان تشکیل دادند که با نمونه‌گیری هدفمند تا رسیدن به اشباع نظری، ۲۴ نفر انتخاب شدند. داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته گردآوری و با استفاده از تحلیل مضمون تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد مشارکت در ورزش همگانی از طریق افزایش اعتماد اجتماعی، گسترش شبکه‌های ارتباطی، ارتقای تعاملات اجتماعی و تقویت احساس تعلق اجتماعی به تقویت سرمایه اجتماعی می‌انجامد. همچنین، ورزش همگانی با افزایش اعتمادبه‌نفس، خودکارآمدی، مسئولیت‌پذیری و مهارت‌های ارتباطی، نقش مؤثری در توانمندسازی اجتماعی زنان دارد. درمقابل، موانع فرهنگی، ساختاری، اقتصادی و مدیریتی، مهم‌ترین عوامل محدودکننده‌ی مشارکت زنان شناسایی شدند.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد ورزش همگانی فراتر از یک فعالیت جسمانی، ابزاری مؤثر برای تقویت سرمایه اجتماعی، افزایش توانمندسازی اجتماعی و توسعه‌ی مشارکت زنان است. توسعه‌ی ورزش همگانی زنان، تدوین سیاست‌های حمایتی، بهبود زیرساخت‌ها و تقویت برنامه‌های فرهنگی و آموزشی می‌تواند در تحقق اهداف توسعه‌ی اجتماعی و ارتقای کیفیت زندگی زنان نقش مهمی ایفا کند.

واژگان کلیدی: ورزش همگانی، سرمایه اجتماعی، توانمندسازی اجتماعی، زنان، تحلیل مضمون.

استناد: کیانی، م. س.، و نظری، ل. (۱۴۰۴). طراحی الگوی تأثیر مشارکت در ورزش همگانی بر سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی زنان. مجله مطالعات نوین در مدیریت و سازمان، ۲(۴)، ۲۴-۱.

یادداشت ناشر: JMSMO در خصوص ادعاهای مربوط به حوزه‌های قضایی در مطالب منتشرشده و وابستگی‌های سازمانی، بی‌طرف باقی می‌ماند.

حق نشر: © نویسندگان. حقوق مالکیت و انتشار مقاله نزد نویسندگان محفوظ است. این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد و تحت شرایط مجوز Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) منتشر شده است.

۱. مقدمه

در دهه‌های اخیر، توسعه‌ی جوامع انسانی صرفاً بر مبنای شاخص‌های اقتصادی ارزیابی نمی‌شود، بلکه ابعاد اجتماعی، فرهنگی و انسانی نیز به‌عنوان مؤلفه‌های اساسی توسعه مورد توجه قرار گرفته‌اند. در این میان، زنان به‌عنوان نیمی از جمعیت هر جامعه، نقش تعیین‌کننده‌ای در فرایند توسعه اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ایفا می‌کنند. مشارکت فعال زنان در عرصه‌های مختلف اجتماعی نه تنها موجب ارتقای وضعیت فردی آنان می‌شود، بلکه زمینه‌ساز افزایش ظرفیت‌های توسعه‌ای جامعه نیز خواهد بود. از این رو، توجه به عوامل مؤثر بر ارتقای جایگاه اجتماعی زنان و فراهم‌سازی زمینه‌های توانمندسازی آنان، به یکی از دغدغه‌های اصلی برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران اجتماعی تبدیل شده است (Javadipour & Sami-nia, 2013).

یکی از حوزه‌هایی که در سال‌های اخیر نقش آن در توسعه اجتماعی و ارتقای کیفیت زندگی افراد بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته، ورزش همگانی است. ورزش همگانی به‌عنوان مجموعه‌ای از فعالیت‌های بدنی داوطلبانه، سازمان‌یافته یا غیرسازمان‌یافته، فرصتی را برای مشارکت اقشار مختلف جامعه فراهم می‌آورد و آثار متعددی در ابعاد جسمانی، روانی، اجتماعی و فرهنگی بر جای می‌گذارد. برخلاف ورزش قهرمانی که عمدتاً بر رقابت و کسب موفقیت‌های ورزشی متمرکز است، ورزش همگانی با هدف ارتقای سلامت عمومی، افزایش نشاط اجتماعی و توسعه‌ی روابط اجتماعی در میان شهروندان دنبال می‌شود. به همین دلیل، بسیاری از کشورها توسعه‌ی ورزش همگانی را به‌عنوان یکی از ابزارهای مؤثر در ارتقای سرمایه‌ی انسانی و اجتماعی جامعه مورد توجه قرار داده‌اند (Arkhi et al., 2025).

یکی از مهم‌ترین پیامدهای اجتماعی مشارکت در فعالیت‌های ورزشی، شکل‌گیری و تقویت سرمایه اجتماعی است. سرمایه اجتماعی مفهومی است که به شبکه‌های ارتباطی، اعتماد اجتماعی، هنجارهای مشترک و روحیه‌ی همکاری میان اعضای جامعه اشاره دارد. وجود سرمایه اجتماعی بالا موجب افزایش تعاملات اجتماعی، تقویت حس تعلق اجتماعی، افزایش مشارکت مدنی و ارتقای انسجام اجتماعی می‌شود. پژوهشگران معتقدند مشارکت در فعالیت‌های جمعی، از جمله فعالیت‌های ورزشی، می‌تواند فرصت‌های متعددی را برای ایجاد ارتباطات اجتماعی، گسترش شبکه‌های انسانی و تقویت اعتماد متقابل فراهم آورد. از این منظر، ورزش همگانی نه تنها یک فعالیت جسمانی، بلکه بستری برای توسعه روابط اجتماعی و افزایش سرمایه اجتماعی محسوب می‌شود (Zargham Hajbi et al., 2025).

از سوی دیگر، توانمندسازی اجتماعی زنان به‌عنوان یکی از شاخص‌های مهم توسعه اجتماعی، بیانگر افزایش توانایی زنان در دسترسی به منابع، مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها، ایفای نقش‌های اجتماعی و برخورداری از فرصت‌های برابر در جامعه است. زنان توانمند از اعتمادبه‌نفس بالاتر، مشارکت اجتماعی بیشتر و قابلیت مؤثرتری در تأثیرگذاری بر محیط پیرامون خود برخوردارند. درواقع، توانمندسازی اجتماعی فرایندی است که طی آن زنان قادر می‌شوند کنترل بیشتری بر زندگی فردی و اجتماعی خود داشته باشند و در عرصه‌های مختلف جامعه حضور فعال‌تری ایفا کنند (Mahmoudian et al., 2025).

ورزش همگانی می‌تواند از طرق مختلف در فرایند توانمندسازی اجتماعی زنان نقش‌آفرینی کند. حضور در فعالیت‌های ورزشی گروهی، فرصت تعامل با دیگران، افزایش مهارت‌های ارتباطی، تقویت اعتمادبه‌نفس، ارتقای احساس شایستگی فردی و افزایش مشارکت اجتماعی را فراهم می‌سازد. همچنین محیط‌های ورزشی می‌توانند زمینه مناسبی برای شکل‌گیری شبکه‌های حمایتی و تقویت روابط اجتماعی زنان ایجاد کنند. این شرایط موجب می‌شود زنان علاوه بر بهره‌مندی از مزایای جسمانی ورزش، در ابعاد اجتماعی نیز رشد یافته و جایگاه مؤثرتری در جامعه کسب کنند (Kiani & Nazari, 2025).

توانمندسازی اجتماعی زنان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه‌ی پایدار در جوامع معاصر محسوب می‌شود. این مفهوم به فرایندی اشاره دارد که طی آن زنان توانایی بیشتری برای کنترل شرایط زندگی، تصمیم‌گیری مستقل، مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی و ایفای نقش مؤثر در جامعه پیدا می‌کنند. توانمندسازی اجتماعی تنها به افزایش دسترسی به امکانات محدود نمی‌شود، بلکه رشد اعتمادبه‌نفس، احساس شایستگی، توسعه مهارت‌های ارتباطی، افزایش مسئولیت‌پذیری و حضور فعال در عرصه‌های اجتماعی را نیز دربر می‌گیرد. در چنین شرایطی، زنان می‌توانند با اتکا به توانایی‌های فردی و اجتماعی خود، نقش پررنگ‌تری در خانواده، سازمان‌ها و جامعه ایفا کنند و زمینه توسعه اجتماعی را فراهم آورند.

ورزش همگانی یکی از مؤثرترین بسترهای تحقق توانمندسازی اجتماعی زنان به‌شمار می‌رود. مشارکت مستمر در فعالیت‌های ورزشی علاوه بر ارتقای سلامت جسمانی، موجب افزایش اعتمادبه‌نفس، احساس استقلال، خودکارآمدی و رضایت از زندگی می‌شود. زنانی که به‌صورت منظم در برنامه‌های ورزش همگانی حضور دارند، معمولاً ارتباطات اجتماعی گسترده‌تری برقرار کرده، مشارکت بیشتری در فعالیت‌های گروهی از خود نشان می‌دهند و از آمادگی بیشتری برای پذیرش مسئولیت‌های اجتماعی برخوردار هستند. این ویژگی‌ها به‌تدریج زمینه افزایش مشارکت اجتماعی و تقویت جایگاه آنان در جامعه را فراهم می‌کند (Naraine & Parent, 2016).

ازسوی دیگر، حضور زنان در محیط‌های ورزشی فرصت مناسبی برای یادگیری مهارت‌های ارتباطی، همکاری گروهی، مدیریت تعارض، رعایت قوانین، مسئولیت‌پذیری و احترام متقابل ایجاد می‌کند. این مهارت‌ها محدود به محیط ورزش باقی نمی‌مانند، بلکه به سایر عرصه‌های زندگی فردی و اجتماعی نیز منتقل می‌شوند. بنابراین، ورزش همگانی می‌تواند به‌عنوان یک فرایند آموزشی غیررسمی، ظرفیت‌های اجتماعی زنان را توسعه داده و زمینه ارتقای سرمایه انسانی و اجتماعی آنان را فراهم سازد (Ghanetati et al., 2025).

یکی دیگر از پیامدهای مهم ورزش همگانی، افزایش احساس تعلق اجتماعی است. افرادی که در فعالیت‌های گروهی ورزشی مشارکت می‌کنند، معمولاً احساس می‌کنند بخشی از یک گروه یا جامعه هستند و همین احساس تعلق موجب افزایش مسئولیت‌پذیری، مشارکت مدنی و همکاری با سایر اعضای جامعه می‌شود. احساس تعلق اجتماعی همچنین از انزوای اجتماعی جلوگیری کرده و زمینه شکل‌گیری روابط پایدار میان افراد را فراهم می‌آورد. برای زنان، به‌ویژه در

جوامعی که فرصت‌های مشارکت اجتماعی محدودتر است، ورزش همگانی می‌تواند بستری مناسب برای توسعه ارتباطات اجتماعی و افزایش سرمایه اجتماعی باشد (Hassanzadeh & Ghasemi, 2025).

با وجود اهمیت نقش ورزش در توسعه‌ی اجتماعی زنان، همچنان در بسیاری از جوامع، موانع فرهنگی، اجتماعی و ساختاری متعددی بر سر راه مشارکت ورزشی زنان وجود دارد. محدودیت دسترسی به امکانات ورزشی، مسئولیت‌های خانوادگی، نگرش‌های سنتی نسبت به فعالیت‌های ورزشی زنان و کمبود برنامه‌های حمایتی از جمله عواملی هستند که میزان مشارکت زنان در ورزش همگانی را تحت تأثیر قرار می‌دهند (Kiani & Nazari, 2022). این موضوع سبب شده است که بررسی پیامدهای اجتماعی مشارکت ورزشی زنان و تبیین نقش آن در ارتقای سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار باشد.

بر اساس نظریه سرمایه‌ی اجتماعی پاتنام، سرمایه اجتماعی از طریق تعاملات مستمر، اعتماد اجتماعی و مشارکت مدنی شکل می‌گیرد و محیط‌های ورزشی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بسترهای تعاملات اجتماعی، فرصت مناسبی برای شکل‌گیری روابط پایدار، همکاری گروهی و افزایش اعتماد میان افراد فراهم می‌آورند (Moharramzadeh et al., 2025). ازسوی دیگر، نظریه‌ی توانمندسازی زیمرمن بر نقش عوامل محیطی و مشارکت اجتماعی در افزایش حس کنترل، خودکارآمدی و مشارکت فعال تأکید دارد که ورزش همگانی می‌تواند این فرایند را تسهیل کند.

مطالعات پیشین نشان داده‌اند که مشارکت در فعالیت‌های ورزشی نقش مؤثری در افزایش سرمایه اجتماعی، سلامت اجتماعی و توانمندسازی زنان دارد. پژوهش‌های بین‌المللی بیان می‌کنند که حضور مستمر زنان در برنامه‌های ورزش همگانی موجب افزایش اعتماد اجتماعی، گسترش شبکه‌های ارتباطی، احساس تعلق به جامعه و مشارکت مدنی می‌شود (Winand et al., 2019). در ایران نیز مطالعات مختلف نشان داده‌اند که مشارکت در ورزش همگانی موجب افزایش انسجام اجتماعی، اعتماد اجتماعی، مشارکت اجتماعی و مسئولیت‌پذیری شهروندان می‌شود (Mahmoudian et al., 2025).

بااین‌حال، مرور مطالعات پیشین نشان می‌دهد که اغلب پژوهش‌ها، سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی را به‌صورت جداگانه بررسی کرده‌اند و مطالعات اندکی به بررسی هم‌زمان تأثیر مشارکت در ورزش همگانی بر هر دو متغیر پرداخته‌اند. همچنین در زمینه زنان و بافت فرهنگی و اجتماعی ایران، شواهد تجربی محدودی وجود دارد. این خلاء پژوهشی، ضرورت انجام پژوهش حاضر را برای تبیین روابط میان مشارکت در ورزش همگانی، سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی زنان آشکار می‌سازد (Zargham Hajbi et al., 2025).

بر این اساس، سؤال اصلی پژوهش حاضر این است که: آیا مشارکت در ورزش همگانی بر سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی زنان تأثیر معناداری دارد؟ به‌منظور پاسخ‌گویی به این سؤال، پژوهش حاضر ضمن بررسی تأثیر مشارکت در ورزش همگانی بر سرمایه اجتماعی، نقش آن را در ارتقای توانمندسازی اجتماعی زنان نیز مورد ارزیابی قرار می‌دهد تا تصویری جامع از روابط میان این متغیرها ارائه شود. نتایج این پژوهش می‌تواند مبنای مناسبی برای تدوین

سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه‌ی ورزش همگانی با هدف ارتقای سرمایه‌ی اجتماعی و توانمندسازی زنان در جامعه باشد (Williams & Chinn, 2010).

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۲.۱. نظریه سرمایه‌ی اجتماعی

مفهوم سرمایه اجتماعی اولین بار توسط جامعه‌شناسانی همچون بورديو، کلمن و پاتنام مطرح شد و به سرعت در علوم اجتماعی، اقتصاد و مدیریت جایگاهی ویژه یافت. سرمایه اجتماعی مجموعه‌ای از شبکه‌های اجتماعی، روابط انسانی، اعتماد متقابل، هنجارهای مشترک و روحیه‌ی همکاری میان افراد است که امکان کنش جمعی و مشارکت اجتماعی را تسهیل می‌کند (Putnam, 2000). بر اساس نظریه پاتنام، جوامعی که از سطح بالاتری از سرمایه اجتماعی برخوردارند، از انسجام اجتماعی بیشتر، مشارکت مدنی گسترده‌تر، اعتماد عمومی بالاتر و توانایی بیشتری برای حل مسائل اجتماعی برخوردارند (Moharramzadeh et al., 2025).

پاتنام (۲۰۰۰) سرمایه اجتماعی را شامل سه مؤلفه‌ی اصلی می‌داند: اعتماد اجتماعی (باور به صداقت و همکاری دیگران)، شبکه‌های اجتماعی (روابط و ارتباطات میان افراد) و هنجارهای مشارکت (قوانین و ارزش‌های مشترک که همکاری را تسهیل می‌کنند). از این منظر، هر عاملی که بتواند تعاملات اجتماعی را افزایش داده و زمینه همکاری جمعی را فراهم کند، به تقویت سرمایه اجتماعی می‌انجامد (Williams & Chinn, 2010). ورزش همگانی به دلیل ماهیت اجتماعی و جمعی خود، یکی از مهم‌ترین بسترهای شکل‌گیری و تقویت این سه مؤلفه محسوب می‌شود.

۲.۲. نظریه توانمندسازی اجتماعی

توانمندسازی اجتماعی ریشه در نظریه‌های روان‌شناسی اجتماعی و جامعه‌شناسی توسعه دارد. زیمرمن (۲۰۰۰) توانمندسازی را فرایندی می‌داند که طی آن افراد کنترل بیشتری بر زندگی خود پیدا می‌کنند و از طریق مشارکت فعال در جامعه، توانایی تأثیرگذاری بر تصمیم‌گیری‌های جمعی را به دست می‌آورند. بر اساس این نظریه، توانمندسازی در سه سطح فردی (افزایش اعتماد به نفس و خودکارآمدی)، بین فردی (توسعه مهارت‌های ارتباطی و مشارکت گروهی) و اجتماعی (حضور فعال در عرصه‌های اجتماعی و سیاسی) قابل بررسی است (Zimmerman, 2000).

توانمندسازی اجتماعی زنان به فرایندی اشاره دارد که طی آن زنان از طریق کسب مهارت‌ها، افزایش آگاهی، توسعه روابط اجتماعی و دسترسی بیشتر به منابع و فرصت‌ها، توانایی اثرگذاری بر زندگی فردی و اجتماعی خود را به دست می‌آورند (Naraine & Parent, 2016). زنان توانمند قادرند در تصمیم‌گیری‌های خانوادگی و اجتماعی مشارکت مؤثرتری داشته باشند، از حقوق و فرصت‌های موجود بهره‌مند شوند و نقش فعال‌تری در فرایندهای توسعه ایفا کنند (Mahmoudian et al., 2025).

۳.۲. پیوند نظریه‌ها با ورزش همگانی

ورزش همگانی به عنوان پدیده‌ای اجتماعی، می‌تواند به‌طور هم‌زمان بر هر دو مفهوم سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی تأثیر بگذارد. از یک‌سو، حضور در فعالیت‌های ورزشی گروهی، تعاملات اجتماعی را افزایش داده، اعتماد متقابل را تقویت کرده و شبکه‌های ارتباطی را گسترش می‌دهد که این امر به‌مثابه تقویت سرمایه اجتماعی است (Winand et al., 2019). از سوی دیگر، مشارکت مستمر در ورزش، اعتماد به نفس، خودکارآمدی و مهارت‌های ارتباطی را افزایش داده و زمینه حضور فعال‌تر زنان در عرصه‌های اجتماعی را فراهم می‌کند که این فرایند همان توانمندسازی اجتماعی است (Kiani & Nazari, 2025).

بر این اساس، پژوهش حاضر بر مبنای نظریه سرمایه اجتماعی پاتنام و نظریه توانمندسازی زیمرمن، به بررسی تأثیر مشارکت در ورزش همگانی بر این دو متغیر در میان زنان می‌پردازد.

۴.۲. پیشینه پژوهش

۴.۲.۱. پژوهش‌های بین‌المللی

مطالعات متعددی در سطح بین‌المللی به بررسی رابطه‌ی ورزش و سرمایه اجتماعی پرداخته‌اند. نارین و پارت (۲۰۱۶) در پژوهشی نشان دادند که مشارکت مستمر زنان در برنامه‌های ورزش همگانی، اعتماد اجتماعی، شبکه‌های ارتباطی و احساس تعلق به جامعه را به‌طور معناداری افزایش می‌دهد. ویناند و همکاران (۲۰۱۹) نیز در مطالعه‌ای بر روی فدراسیون‌های بین‌المللی ورزشی گزارش کردند که فعالیت‌های ورزشی جمعی، زمینه گسترش مشارکت مدنی و افزایش سرمایه اجتماعی را فراهم می‌آورد. همچنین ویلیامز و چین (۲۰۱۰) نشان دادند که محیط‌های ورزشی می‌توانند به‌عنوان بستری برای یادگیری مهارت‌های ارتباطی، همکاری گروهی و مسئولیت‌پذیری عمل کنند که این مهارت‌ها به توانمندسازی اجتماعی افراد می‌انجامد.

۴.۲.۲. پژوهش‌های داخلی

در ایران نیز پژوهش‌های متعددی در این حوزه انجام شده است. ضرغام‌حاجبی و همکاران (۱۴۰۴) گزارش کردند که مشارکت مستمر زنان در ورزش همگانی موجب افزایش اعتماد اجتماعی، توسعه شبکه‌های ارتباطی و تقویت احساس تعلق اجتماعی می‌شود. محمودیان و همکاران (۱۴۰۴) نشان دادند که فعالیت‌های ورزشی گروهی نقش مؤثری در ارتقای سرمایه اجتماعی و افزایش مشارکت مدنی زنان دارد. کیانی و نظری (۱۴۰۴) نیز بیان کردند که ورزش همگانی از طریق تقویت تعاملات بین‌فردی و افزایش همکاری‌های اجتماعی، زمینه توانمندسازی اجتماعی زنان را فراهم می‌کند. علاوه بر این، قاسمی و همکاران (۱۴۰۴) در مطالعه‌ای بر روی تأثیر ورزش همگانی بر احساس تعلق اجتماعی زنان، دریافتند که ورزش همگانی از انزوای اجتماعی جلوگیری کرده و زمینه شکل‌گیری روابط پایدار میان زنان را فراهم

می‌آورد. عفوری (۱۴۰۴) نیز در پژوهشی با رویکرد تطبیقی، تجربه کشورهای موفق در توسعه ورزش همگانی را بررسی کرد و بر اهمیت زیرساخت‌ها، فرهنگ‌سازی و حمایت‌های نهادی تأکید نمود.

۲.۴.۳. خلا پژوهشی و ضرورت مطالعه حاضر

با وجود پژوهش‌های متعدد در زمینه ورزش و پیامدهای اجتماعی آن، مرور پیشینه نشان می‌دهد که اغلب مطالعات، سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی را به صورت جداگانه بررسی کرده‌اند و پژوهش‌های اندکی به بررسی هم‌زمان تأثیر مشارکت در ورزش همگانی بر هر دو متغیر پرداخته‌اند. همچنین در زمینه زنان و بافت فرهنگی و اجتماعی ایران، شواهد تجربی محدودی وجود دارد (Zargham Hajbi et al., 2025). از این رو، پژوهش حاضر با هدف طراحی الگوی تأثیر مشارکت در ورزش همگانی بر سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی زنان انجام می‌شود تا ضمن تبیین روابط میان این متغیرها، زمینه لازم برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های ورزش در ارتقای توسعه اجتماعی زنان و تقویت سرمایه اجتماعی جامعه فراهم گردد.

بر اساس مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهش، سؤال اصلی پژوهش به شرح زیر تدوین شد: سؤال اصلی: آیا مشارکت در ورزش همگانی بر سرمایه‌ی اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی زنان تأثیر معناداری دارد؟

مدل مفهومی پژوهش

با توجه به چارچوب مفهومی شکل شماره ۱، متغیرهای کیفیت خدمات آموزش مجازی و تأثیر آن بر رضایت گیرندگان مشخص شده است. متغیرهای خدمات انتقال یادگیری، پاسخگویی، قابلیت اطمینان و خدمات پشتیبانی یادگیری، متغیرهای مستقل هستند و رضایت گیرندگان خدمت متغیر وابسته می‌باشد.

نمودار ۱. مدل (Source: By author)

۳. روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر رویکرد، کیفی است. روش پژوهش به صورت اکتشافی و با بهره‌گیری از تحلیل مضمون^۱ انجام شد. انتخاب رویکرد کیفی با توجه به ماهیت موضوع پژوهش و ضرورت شناسایی عمیق ابعاد و سازوکارهای تأثیر مشارکت در ورزش همگانی بر سرمایه‌ی اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی زنان صورت گرفت. این رویکرد امکان درک جامع‌تری از دیدگاه‌ها، تجربیات و برداشت‌های متخصصان و مدیران حوزه‌ی ورزش و امور اجتماعی را فراهم می‌کند.

۳.۱. جامعه آماری و نمونه‌گیری

جامعه آماری پژوهش شامل مدیران، کارشناسان و مسئولان وزارت ورزش و جوانان آشنا با حوزه ورزش همگانی و ورزش بانوان بود. نمونه‌گیری به صورت هدفمند و با استفاده از روش گلوله‌برفی^۲ انجام شد. در این روش، افراد دارای دانش، تجربه و تخصص مرتبط با موضوع پژوهش انتخاب شدند و سپس از آنان درخواست شد افراد واجد شرایط دیگری را نیز معرفی کنند. فرایند گردآوری داده‌ها تا دستیابی به اشباع نظری ادامه یافت و در نهایت با ۲۴ نفر از مسئولان، مدیران و کارشناسان وزارت ورزش و جوانان مصاحبه‌ی عمیق نیمه‌ساختاریافته انجام شد. معیارهای ورود به پژوهش شامل داشتن حداقل پنج سال سابقه فعالیت مدیریتی یا کارشناسی در حوزه ورزش همگانی، ورزش بانوان یا برنامه‌ریزی ورزشی، آشنایی با سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه ورزش و تمایل به مشارکت در پژوهش بود. همچنین مشارکت‌کنندگان در هر مرحله امکان انصراف از پژوهش را داشتند.

۳.۲. ابزار گردآوری داده‌ها

ابزار اصلی گردآوری داده‌ها، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود. برای این منظور، راهنمای مصاحبه بر اساس ادبیات پژوهش و اهداف مطالعه تدوین شد. سؤالات مصاحبه پیرامون نقش ورزش همگانی در توسعه سرمایه اجتماعی زنان، ابعاد توانمندسازی اجتماعی زنان از طریق ورزش، فرصت‌ها و چالش‌های موجود و راهکارهای ارتقای مشارکت ورزشی زنان طراحی گردید. مدت زمان هر مصاحبه بین ۴۵ تا ۷۵ دقیقه متغیر بود و تمامی مصاحبه‌ها با کسب رضایت مشارکت‌کنندگان ضبط و سپس به صورت کامل پیاده‌سازی شدند.

۳.۳. روش تحلیل داده‌ها

برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مضمون استفاده شد. در مرحله نخست، متن مصاحبه‌ها چندین بار مطالعه شد تا پژوهشگر به درک جامعی از داده‌ها دست یابد. سپس کدهای اولیه استخراج و طبقه‌بندی شدند. در ادامه، کدهای

^۱ Thematic Analysis

^۲ Snowball Sampling

مشابه در قالب مضامین فرعی دسته‌بندی شده و از ترکیب مضامین فرعی، مضامین اصلی شکل گرفت. در نهایت، الگوی مفهومی پژوهش بر اساس روابط میان مضامین اصلی و فرعی تدوین شد.

۴.۳. اعتبار و قابلیت اعتماد یافته‌ها

به‌منظور تأمین اعتبار و قابلیت اعتماد یافته‌ها از معیارهای پیشنهادی لینکلن و گوبا (۱۹۸۵) شامل اعتبارپذیری^۱، انتقال‌پذیری^۲، تأییدپذیری^۳ و قابلیت اتکا^۴ استفاده شد. اعتبارپذیری یافته‌ها از طریق بازبینی مستمر داده‌ها، کنترل توسط مشارکت‌کنندگان و بررسی نتایج توسط صاحب‌نظران حوزه مدیریت ورزشی و علوم اجتماعی تأمین شد. همچنین برای افزایش قابلیت اتکا، تمامی مراحل گردآوری و تحلیل داده‌ها به‌صورت دقیق مستندسازی گردید.

۵.۳. ملاحظات اخلاقی

در راستای رعایت ملاحظات اخلاقی، پیش از انجام مصاحبه‌ها، هدف پژوهش برای مشارکت‌کنندگان تشریح شد و اطمینان داده شد که اطلاعات آنان محرمانه باقی خواهد ماند. همچنین نتایج پژوهش صرفاً در چارچوب اهداف علمی مورد استفاده قرار گرفت و از انتشار هرگونه اطلاعات هویتی افراد جلوگیری شد.

۴. یافته‌های پژوهش

یافته‌های پژوهش حاضر حاصل تحلیل داده‌های گردآوری شده از ۲۴ مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با مدیران و کارشناسان حوزه ورزش همگانی و ورزش بانوان است. فرایند تحلیل داده‌ها با کدگذاری اولیه آغاز شد و پس از مقایسه مستمر، ادغام مفاهیم مشابه و بازبینی مکرر داده‌ها، کدهای نهایی در قالب مقوله‌های اصلی و مقوله‌های فرعی سازمان‌دهی شدند.

۴.۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان

بررسی مشخصات مشارکت‌کنندگان نشان می‌دهد افراد انتخاب شده از نظر جنسیت، سابقه فعالیت و سطح تحصیلات از تنوع مناسبی برخوردار بودند. این تنوع امکان بررسی پدیده مورد مطالعه از زوایای مدیریتی و اجرایی را فراهم کرد و موجب شد مضامین استخراج شده بر پایه تجربه‌های متنوع شکل گیرند. همچنین استمرار نمونه‌گیری تا اشباع نظری سبب شد داده‌های جدید مفاهیم تازه‌ای به تحلیل اضافه نکنند و کفایت داده‌های پژوهش تأیید شود.

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان (Source: By author)

جنسیت	تحصیلات	سابقه (سال)	سمت سازمانی	کد
مرد	کارشناسی ارشد	۷	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P1

¹ Credibility

² Transferability

³ Confirmability

⁴ Dependability

جنسیت	تحصیلات	سابقه (سال)	سمت سازمانی	کد
زن	کارشناسی ارشد	۸	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P2
مرد	دکتری	۹	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P3
زن	کارشناسی ارشد	۱۰	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P4
مرد	کارشناسی ارشد	۱۱	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P5
زن	دکتری	۱۲	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P6
مرد	کارشناسی ارشد	۱۳	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P7
زن	کارشناسی ارشد	۱۴	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P8
مرد	دکتری	۱۵	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P9
زن	کارشناسی ارشد	۱۶	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P10
مرد	کارشناسی ارشد	۱۷	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P11
زن	دکتری	۱۸	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P12
مرد	کارشناسی ارشد	۱۹	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P13
زن	کارشناسی ارشد	۲۰	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P14
مرد	دکتری	۲۱	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P15
زن	کارشناسی ارشد	۲۲	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P16
مرد	کارشناسی ارشد	۲۳	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P17
زن	دکتری	۲۴	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P18
مرد	کارشناسی ارشد	۲۵	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P19
زن	کارشناسی ارشد	۲۶	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P20
مرد	دکتری	۲۷	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P21
زن	کارشناسی ارشد	۲۸	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P22
مرد	کارشناسی ارشد	۲۹	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P23
زن	دکتری	۳۰	مدیر/کارشناس وزارت ورزش و جوانان	P24

۲.۴. مضامین استخراج شده

بررسی داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها نشان داد که یافته‌های پژوهش در چهار مضمون اصلی، دوازده زیرمضمون و مجموعه‌ای از کدهای اصلی سازمان‌دهی شدند. مهم‌ترین یافته پژوهش، نقش ورزش همگانی در تقویت سرمایه اجتماعی از طریق افزایش اعتماد متقابل، توسعه شبکه‌های ارتباطی، ارتقای تعاملات اجتماعی و تقویت احساس تعلق اجتماعی بود. همچنین، مشارکت مستمر در فعالیت‌های ورزشی موجب افزایش اعتمادبه‌نفس، خودکارآمدی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، بهبود مهارت‌های ارتباطی و ارتقای مشارکت اجتماعی زنان شده و زمینه توانمندسازی اجتماعی آنان را فراهم می‌کند.

در مقابل، مشارکت‌کنندگان وجود موانع فرهنگی، محدودیت‌های ساختاری، کمبود امکانات و زیرساخت‌های مناسب، ضعف حمایت‌های نهادی و مسئولیت‌های خانوادگی را از مهم‌ترین عوامل محدودکننده مشارکت زنان در ورزش همگانی دانستند. بر اساس دیدگاه مشارکت‌کنندگان، رفع این موانع مستلزم تدوین سیاست‌های حمایتی، توسعه زیرساخت‌های

ورزشی، گسترش برنامه‌های آموزشی و فرهنگ‌سازی، افزایش حمایت سازمانی و تقویت همکاری میان نهادهای متولی ورزش است.

جدول ۲. یافته‌های پژوهش: کدهای اصلی و ابعاد تجربی (Source: By author)

نمونه مفاهیم استخراج شده	ابعاد تجربی	کدهای اصلی	زیرمضمون	مضمون اصلی
اعتماد، همدلی، حمایت، احترام	تقویت روابط اجتماعی	اعتماد متقابل	اعتماد اجتماعی	سرمایه اجتماعی
دوستی، همکاری، ارتباط مستمر	تعاملات گروهی	گسترش ارتباطات	شبکه‌های اجتماعی	سرمایه اجتماعی
همبستگی، هویت جمعی، تعلق	عضویت در گروه	انسجام اجتماعی	احساس تعلق	سرمایه اجتماعی
اعتماد به نفس، انگیزه، استقلال	رشد فردی	افزایش خودکارآمدی	توانمندی فردی	توانمندسازی اجتماعی
مسئولیت‌پذیری، ایفای نقش	مشارکت مدنی	حضور فعال	مشارکت اجتماعی	توانمندسازی اجتماعی
گفت‌وگو، حل مسئله، همکاری	توان ارتباطی	ارتقای تعامل	مهارت‌های ارتباطی	توانمندسازی اجتماعی
کلشه‌ی جنسیتی، باورهای سنتی	محدودیت فرهنگی	نگرش سنتی	موانع فرهنگی	موانع مشارکت
فضای ورزشی، تجهیزات، بودجه	ضعف زیرساخت	کمبود امکانات	موانع ساختاری	موانع مشارکت
مدیریت، برنامه‌ریزی، هماهنگی	حمایت ناکافی	ضعف سیاست‌گذاری	موانع مدیریتی	موانع مشارکت
حمایت مالی، قوانین	سیاست‌های حمایتی	تقویت پشتیبانی	حمایت نهادی	راهکارهای توسعه
رسانه، آموزش، خانواده	توسعه‌ی فرهنگی	افزایش آگاهی	فرهنگ‌سازی	راهکارهای توسعه
احداث اماکن، تجهیزات، خدمات	گسترش دسترسی	بهبود امکانات	توسعه‌ی زیرساخت	راهکارهای توسعه

۳.۴. فرایند کدگذاری داده‌ها

فرایند کدگذاری با استخراج مفاهیم کلیدی از متن مصاحبه‌ها آغاز شد. پس از حذف موارد تکراری و ادغام مفاهیم مشابه، کدهای اولیه به کدهای نهایی تبدیل شدند و در قالب دوازده زیرمضمون و چهار مضمون اصلی سازمان‌دهی شدند. بررسی جدول شماره ۳ نشان می‌دهد که بخش عمده داده‌ها پیرامون سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی متمرکز بوده است؛ باین‌حال، مشارکت‌کنندگان به موانع فرهنگی، ساختاری و مدیریتی نیز اشاره کردند و راهکارهایی همچون حمایت نهادی، فرهنگ‌سازی و توسعه‌ی زیرساخت‌ها را برای افزایش مشارکت زنان در ورزش همگانی پیشنهاد دادند.

جدول ۳. فرایند کامل کدگذاری داده‌ها (Source: By author)

مضمون اصلی	زیرمضمون	کد نهایی	کد اولیه	نمونه عبارت یا مفهوم استخراج شده
سرمایه اجتماعی	اعتماد اجتماعی	اعتماد اجتماعی	اعتماد	اعتماد میان اعضای گروه بیشتر شد
سرمایه اجتماعی	شبکه‌های اجتماعی	گسترش ارتباطات	دوستی	روابط دوستانه جدید ایجاد شد
سرمایه اجتماعی	شبکه‌های اجتماعی	تعامل گروهی	همکاری	همکاری بین اعضا افزایش یافت
سرمایه اجتماعی	احساس تعلق	تعلق اجتماعی	تعلق	احساس تعلق بیشتری به گروه دارم
سرمایه اجتماعی	احساس تعلق	انسجام اجتماعی	همدلی	همدلی بین زنان بیشتر شد
توانمندسازی اجتماعی	توانمندی فردی	خودکارآمدی	اعتماد به نفس	اعتماد به نفسم افزایش یافت

مضمون اصلی	زیرمضمون	کد نهایی	کد اولیه	نمونه عبارت یا مفهوم استخراج شده
توانمندسازی اجتماعی	توانمندی فردی	انگیزش فردی	انگیزش	برای فعالیتهای اجتماعی انگیزه پیدا کردم
توانمندسازی اجتماعی	مشارکت اجتماعی	مسئولیت پذیری	مسئولیت	مسئولیت بیشتری می پذیرم
توانمندسازی اجتماعی	مشارکت اجتماعی	حضور اجتماعی	تصمیم گیری	در تصمیم گیری فعال تر شدم
توانمندسازی اجتماعی	مهارت های ارتباطی	ارتباط مؤثر	گفت و گو	مهارت گفت و گویم بهتر شد
توانمندسازی اجتماعی	مهارت های ارتباطی	همکاری	کار گروهی	کار گروهی را یاد گرفتم
توانمندسازی اجتماعی	مهارت های ارتباطی	مدیریت تعارض	حل تعارض	حل تعارض را بهتر انجام می دهم
موانع مشارکت	موانع فرهنگی	محدودیت فرهنگی	نگرش سنتی	نگرش سنتی مانع ورزش است
موانع مشارکت	موانع فرهنگی	موانع فرهنگی	کلیشه های جنسیتی	کلیشه های جنسیتی وجود دارد
موانع مشارکت	موانع ساختاری	ضعف زیرساخت	کمبود امکانات	امکانات ورزشی کافی نیست
موانع مشارکت	موانع ساختاری	محدودیت اقتصادی	هزینه	هزینه ها زیاد است
موانع مشارکت	موانع مدیریتی	سیاست گذاری ضعیف	ضعف مدیریت	برنامه ریزی مناسبی وجود ندارد
راهکارهای توسعه	حمایت سازمانی	حمایت نهادی	حمایت مدیران	حمایت مسئولان ضروری است
راهکارهای توسعه	فرهنگ سازی	آگاهی بخشی	رسانه	رسانه ها باید فرهنگ سازی کنند
راهکارهای توسعه	فرهنگ سازی	آموزش عمومی	آموزش	آموزش خانواده ها ضروری است
راهکارهای توسعه	توسعه ی زیرساخت	بهبود زیرساخت	توسعه ی اماکن	سالن های بیشتری ساخته شود
راهکارهای توسعه	حمایت سازمانی	تخصیص منابع	بودجه	بودجه ی ورزش زنان افزایش یابد
راهکارهای توسعه	توسعه ی زیرساخت	دسترسی برابر	عدالت	دسترسی زنان به امکانات برابر شود
راهکارهای توسعه	حمایت سازمانی	مشارکت محلی	برنامه ی محلی	برنامه های محله محور اجرا شود

۴.۴. جمع بندی نهایی یافته ها

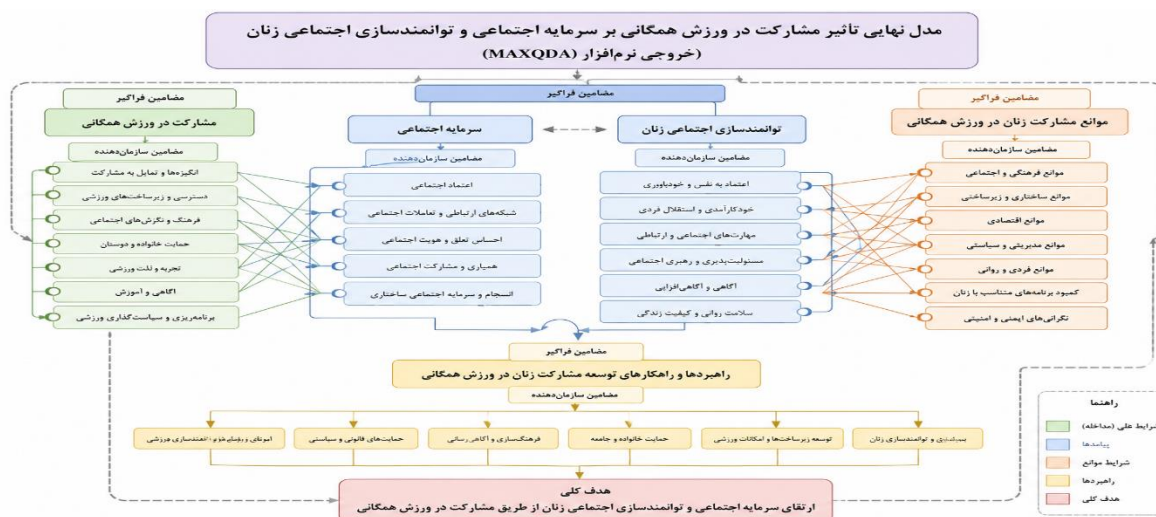
یافته ها نشان می دهد که ورزش همگانی علاوه بر ارتقای سرمایه اجتماعی و توانمندسازی زنان، می تواند زمینه افزایش مشارکت اجتماعی آنان را نیز فراهم سازد. با این حال، تداوم این آثار مستلزم کاهش موانع فرهنگی، ساختاری و مدیریتی و همچنین اجرای سیاست های حمایتی، فرهنگ سازی و توسعه زیرساخت های ورزشی است. در مجموع، یافته ها بیانگر آن است که تحقق توسعه پایدار ورزش همگانی زنان نیازمند رویکردی یکپارچه در سطح سیاست گذاری، مدیریت و اجرای برنامه های ورزشی است.

جدول ۴. جمع بندی نهایی یافته های پژوهش (Source: By author)

کاربرد اجرایی	تفسیر نهایی پژوهشگر	مهم ترین یافته	مضمون اصلی
توسعه برنامه های گروهی و محله محور	مشارکت ورزشی بستر برای تقویت سرمایه اجتماعی و انسجام اجتماعی زنان فراهم می کند.	ورزش همگانی موجب افزایش اعتماد، تعامل و احساس تعلق میان زنان شد.	سرمایه اجتماعی
طراحی برنامه های توانمندسازی زنان	ورزش همگانی زمینه ارتقای توانمندی های فردی و اجتماعی زنان را فراهم می سازد.	شرکت کنندگان افزایش اعتماد به نفس، مسئولیت پذیری و مهارت های ارتباطی را تجربه کردند.	توانمندسازی اجتماعی

کاربرد اجرایی	تفسیر نهایی پژوهشگر	مهم‌ترین یافته	مضمون اصلی
اصلاح سیاست‌ها، توسعه زیرساخت و حمایت مدیریتی	رفع هم‌زمان موانع فرهنگی و ساختاری شرط توسعه مشارکت زنان است.	موانع فرهنگی، کمبود امکانات و ضعف مدیریتی از مهم‌ترین محدودیت‌ها بودند.	موانع مشارکت
سرمایه‌گذاری، آموزش عمومی و تقویت حمایت سازمانی	توسعه ورزش همگانی نیازمند همکاری نهادهای اجرایی، رسانه‌ها و خانواده‌ها است.	حمایت نهادی، فرهنگ‌سازی و گسترش زیرساخت‌ها بیشترین تأکید را داشت.	راهکارهای توسعه

مدل نهایی پژوهش که بر اساس تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها و با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA ترسیم شده است، در شکل ۱ نمایش داده شده است. در این مدل، ارتباط میان مضامین سازمان‌دهنده، مضامین فراگیر و هدف کلی پژوهش به‌صورت شبکه‌ای نمایش داده شده و ساختار مفهومی یافته‌های تحقیق را به تصویر می‌کشد.

شکل ۱. مدل نهایی تحلیل مضمون پژوهش (خروجی نرم‌افزار MAXQDA) (Source: By author)

۵. بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف طراحی الگوی تأثیر مشارکت در ورزش همگانی بر سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی زنان با بهره‌گیری از رویکرد کیفی انجام شد. یافته‌های حاصل از تحلیل مصاحبه‌ها نشان داد که ورزش همگانی، فراتر از یک فعالیت جسمانی، کارکردهای گسترده‌ای اجتماعی دارد و می‌تواند به‌عنوان ابزاری مؤثر در توسعه اجتماعی زنان ایفای نقش کند. بر اساس دیدگاه مشارکت‌کنندگان، حضور مستمر زنان در فعالیت‌های ورزشی موجب گسترش تعاملات اجتماعی، افزایش اعتماد متقابل، تقویت احساس تعلق اجتماعی، ارتقای مهارت‌های ارتباطی و افزایش مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی می‌شود.

۱.۵. تأثیر ورزش همگانی بر سرمایه اجتماعی

نخستین یافته پژوهش نشان داد که مشارکت در ورزش همگانی موجب تقویت سرمایهی اجتماعی زنان می‌شود. مشارکت‌کنندگان معتقد بودند حضور در برنامه‌های ورزشی گروهی، بستری مناسب برای ایجاد روابط اجتماعی پایدار، افزایش اعتماد میان افراد و توسعه شبکه‌های ارتباطی فراهم می‌آورد. تعامل مستمر میان زنان در محیط‌های ورزشی موجب شکل‌گیری روابط مبتنی بر همکاری، همدلی و حمایت متقابل شده و احساس تعلق به گروه را افزایش می‌دهد. این فرایند، علاوه بر افزایش مشارکت اجتماعی، زمینه‌ی ارتقای انسجام اجتماعی را نیز فراهم می‌کند. این یافته با نتایج پژوهش‌های نارین و پارت (۲۰۱۶)، ویناند و همکاران (۲۰۱۹) و همچنین مطالعات داخلی ضرغام‌حاجی و همکاران (۱۴۰۴) و محمودیان و همکاران (۱۴۰۴) همسو است. همگی این پژوهش‌ها بر نقش ورزش همگانی در افزایش اعتماد اجتماعی، گسترش شبکه‌های ارتباطی و تقویت احساس تعلق اجتماعی تأکید داشته‌اند. از منظر نظریه‌ی سرمایه اجتماعی پاتنام (۲۰۰۰)، هر عاملی که بتواند تعاملات اجتماعی را افزایش دهد، به تقویت سرمایه اجتماعی می‌انجامد و ورزش همگانی دقیقاً چنین کارکردی دارد.

۲.۵. تأثیر ورزش همگانی بر توانمندسازی اجتماعی زنان

یافته دوم پژوهش نشان داد که مشارکت در ورزش همگانی تأثیر قابل‌توجهی بر توانمندسازی اجتماعی زنان دارد. بر اساس اظهارات مشارکت‌کنندگان، فعالیت‌های ورزشی موجب افزایش اعتمادبه‌نفس، احساس خودکارآمدی، مسئولیت‌پذیری و آمادگی بیشتر برای حضور در عرصه‌های اجتماعی می‌شود. بسیاری از مشارکت‌کنندگان معتقد بودند که حضور مستمر در محیط‌های ورزشی سبب شده است توانایی برقراری ارتباط، مشارکت در تصمیم‌گیری‌های جمعی و ایفای نقش‌های اجتماعی در آنان تقویت شود.

این یافته با پژوهش‌های ویلیامز و چین (۲۰۱۰)، کیانی و نظری (۱۴۰۴) و عفوری (۱۴۰۴) همخوانی دارد که نشان داده‌اند ورزش همگانی از طریق افزایش مهارت‌های ارتباطی و خودکارآمدی، زمینه توانمندسازی اجتماعی زنان را فراهم می‌کند. بر اساس نظریه توانمندسازی زیمرمن (۲۰۰۰)، مشارکت در فعالیت‌های جمعی، حس کنترل، شایستگی و مشارکت فعال را افزایش می‌دهد که دقیقاً در محیط‌های ورزشی قابل تحقق است.

۳.۵. موانع مشارکت زنان در ورزش همگانی

تحلیل داده‌ها نشان داد که در کنار پیامدهای مثبت، موانع متعددی بر سر راه مشارکت زنان وجود دارد. مشارکت‌کنندگان، موانع فرهنگی (نگرش‌های سنتی، کلیشه‌های جنسیتی)، موانع ساختاری (کمبود امکانات و زیرساخت‌ها، محدودیت‌های اقتصادی)، موانع مدیریتی (ضعف سیاست‌گذاری، کمبود حمایت نهادی) و موانع فردی-خانوادگی (مسئولیت‌های خانوادگی، محدودیت‌های زمانی) را مهم‌ترین عوامل محدودکننده دانستند.

این یافته با نتایج پژوهش‌های کیانی و نظری (۱۴۰۲)، قاسمی و همکاران (۱۴۰۴) و محرم‌زاده و همکاران (۱۴۰۴) همسو است که همگی بر نقش موانع فرهنگی و ساختاری در کاهش مشارکت ورزشی زنان تأکید داشته‌اند. آن‌ها نیز گزارش کرده‌اند که در برخی مناطق، به‌دلیل محدودیت‌های ساختاری و فرهنگی، مشارکت زنان در ورزش همگانی تأثیر معناداری بر برخی ابعاد توانمندسازی اجتماعی نداشته است. این تفاوت‌ها احتمالاً ناشی از تفاوت در ویژگی‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و محیط اجرای پژوهش‌هاست.

۵.۴. راهکارهای توسعه ورزش همگانی زنان

مشارکت‌کنندگان بر اساس تجربیات خود، راهکارهایی را برای افزایش مشارکت زنان در ورزش همگانی پیشنهاد کردند که در چهار حوزه قابل دسته‌بندی است:

الف) حمایت نهادی و مدیریتی: تدوین سیاست‌های حمایتی، افزایش سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌های ورزشی، طراحی برنامه‌های ویژه برای گروه‌های مختلف زنان، توسعه مراکز ورزشی محلی و ایجاد فرصت‌های برابر برای دسترسی به امکانات ورزشی.

ب) فرهنگ‌سازی و آموزش: استفاده از ظرفیت رسانه‌های جمعی، نظام آموزشی و خانواده‌ها برای اصلاح نگرش جامعه نسبت به ورزش زنان، معرفی الگوهای موفق ورزشی و افزایش آگاهی عمومی درباره آثار اجتماعی و روان‌شناختی ورزش.

ج) توسعه زیرساخت‌ها: احداث اماکن ورزشی استاندارد ویژه بانوان، توزیع متوازن امکانات در سطح کشور، افزایش دسترسی به فضاهای ورزشی در محلات و کاهش هزینه‌های ورزشی.

د) همکاری میان‌بخشی: مشارکت هم‌زمان وزارت ورزش و جوانان، شهرداری‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد، نهادهای آموزشی و رسانه‌ها برای اجرای برنامه‌های منسجم و پایدار.

این راهکارها با پیشنهادهای پژوهش‌های عفوری (۱۴۰۴)، محرم‌زاده و همکاران (۱۴۰۴) و قناعتی و همکاران (۱۴۰۴) همخوانی دارد که همگی بر ضرورت رویکردی جامع و میان‌بخشی در توسعه ورزش همگانی تأکید کرده‌اند.

۵.۵. تعامل دوسویه سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی

یکی از یافته‌های مفهومی مهم پژوهش، رابطه متقابل میان سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماعی بود. مشارکت‌کنندگان معتقد بودند که این دو مفهوم در یک رابطه دوسویه قرار دارند؛ به‌گونه‌ای که افزایش سرمایه اجتماعی، زمینه ارتقای توانمندی‌های فردی و اجتماعی را فراهم می‌سازد و توانمندسازی زنان نیز به‌نوبه‌ی خود موجب گسترش مشارکت اجتماعی و تقویت سرمایه اجتماعی می‌شود. این تعامل دوسویه، ورزش همگانی را به یکی از مؤثرترین ابزارهای تحقق توسعه اجتماعی تبدیل می‌کند.

۵.۶. نتیجه‌گیری نهایی

نتایج پژوهش نشان می‌دهد که ورزش همگانی، علاوه بر نقش شناخته شده خود در ارتقای سلامت جسمانی و روانی، از ظرفیت بالایی برای تحقق اهداف توسعه اجتماعی برخوردار است. مشارکت مستمر زنان در فعالیت‌های ورزشی می‌تواند زمینه ارتقای سرمایه‌ی اجتماعی، افزایش توانمندسازی اجتماعی، توسعه‌ی تعاملات اجتماعی و گسترش مشارکت مدنی را فراهم کند. باین‌حال، دستیابی به این پیامدهای مثبت، مستلزم رفع موانع فرهنگی، اجتماعی و ساختاری موجود است.

بنابراین، سرمایه‌گذاری در توسعه ورزش همگانی زنان نباید صرفاً هزینه‌ای در حوزه ورزش تلقی شود، بلکه باید به‌عنوان سرمایه‌گذاری راهبردی برای توسعه انسانی، ارتقای سرمایه اجتماعی و تحقق اهداف توسعه پایدار در نظر گرفته شود. توجه جدی به این ظرفیت می‌تواند زمینه‌ساز افزایش مشارکت اجتماعی زنان، تقویت انسجام اجتماعی و بهبود شاخص‌های توسعه در سطح جامعه باشد.

۵.۷. محدودیت‌های پژوهش

پژوهش حاضر با وجود دستیابی به یافته‌های ارزشمند، با محدودیت‌هایی نیز همراه بود:

- **تعمیم‌پذیری:** استفاده از رویکرد کیفی و انتخاب مشارکت‌کنندگان به‌روش هدفمند، اگرچه امکان شناخت عمیق موضوع را فراهم ساخت، اما تعمیم نتایج به تمامی زنان یا سایر سازمان‌ها را با احتیاط همراه می‌کند.
- **جامعه محدود:** محدود بودن جامعه‌ی پژوهش به مدیران و کارشناسان وزارت ورزش و جوانان موجب شد دیدگاه سایر ذی‌نفعان، از جمله ورزشکاران، مربیان، مدیران استانی و زنان شرکت‌کننده در برنامه‌های ورزش همگانی، به‌طور مستقیم بررسی نشود.
- **تفاوت‌های منطقه‌ای:** تفاوت‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی میان استان‌های مختلف کشور می‌تواند بر تجربه مشارکت زنان در ورزش همگانی تأثیرگذار باشد؛ موضوعی که در این پژوهش امکان بررسی تفصیلی آن وجود نداشت.

۵.۸. پیشنهادهای پژوهش

۵.۸.۱. پیشنهادهای کاربردی (برای سیاست‌گذاران و مدیران)

- (۱) وزارت ورزش و جوانان با همکاری سایر نهادهای ذی‌ربط، برنامه جامع توسعه ورزش همگانی زنان را با تأکید بر عدالت در دسترسی، توسعه زیرساخت‌های محلی و افزایش مشارکت اجتماعی زنان تدوین و اجرا کند.
- (۲) طراحی برنامه‌های آموزشی برای خانواده‌ها، استفاده از ظرفیت رسانه‌های جمعی در اصلاح نگرش‌های فرهنگی و حمایت از سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در حوزه ورزش زنان.

۳) شاخص‌های ارزیابی عملکرد در حوزه‌ی ورزش همگانی، تنها بر شاخص‌های کمی (تعداد اماکن، تعداد شرکت‌کنندگان) متمرکز نباشند، بلکه شاخص‌هایی نظیر افزایش سرمایه‌ی اجتماعی، ارتقای مشارکت مدنی و توانمندسازی زنان نیز مورد توجه قرار گیرند.

۵. ۸. ۲. پیشنهادهای پژوهشی (برای پژوهشگران آینده)

- ۱) انجام پژوهش‌های آینده با استفاده از رویکردهای ترکیبی (کیفی-کمی) و در جوامع آماری گسترده‌تر برای اعتبارسنجی یافته‌های حاضر.
- ۲) بررسی نقش متغیرهایی مانند سطح تحصیلات، وضعیت اقتصادی، محل سکونت، وضعیت اشتغال، حمایت خانواده و دسترسی به امکانات ورزشی در میزان مشارکت زنان.
- ۳) انجام مطالعات مقایسه‌ای میان استان‌های مختلف کشور و بررسی تجربه‌ی کشورهای موفق در توسعه ورزش زنان.

بیانیه‌های پژوهش

مشارکت نویسندگان (بر اساس CRediT taxonomy)

نویسندگان به نسبت سهم برابر در این پژوهش مشارکت داشته‌اند.

بیانیه تأمین مالی

این پژوهش هیچ‌گونه گرنت یا حمایت مالی مشخصی از سوی هیچ‌یک از سازمان‌ها یا نهادهای تأمین‌کننده مالی در بخش‌های دولتی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرده است. نویسندگان برای انجام پژوهش، نگارش مقاله یا انتشار آن، هیچ‌گونه حمایت مالی دریافت نکرده‌اند.

تأیید اخلاقی

رضایت کتبی آگاهانه از افراد برای انتشار اطلاعات ناشناس آنها در این مقاله اخذ شده است.

نحوه استفاده نویسندگان از هوش مصنوعی

نویسندگان اعلام می‌دارند که در تهیه این مقاله از هیچ ابزار هوش مصنوعی (AI) برای نگارش، تحلیل یا تولید داده استفاده نشده است. تمامی محتوای مقاله حاصل تلاش و قضاوت انسانی نویسندگان است.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که هیچ‌گونه تضاد منافع مالی یا شخصی مرتبط با این پژوهش وجود ندارد.

بیانیه در دسترس بودن داده‌ها

داده‌هایی که یافته‌های این پژوهش را پشتیبانی می‌کنند، در صورت درخواست مبتنی بر ضرورت علمی، توسط نویسندگان مسئول در دسترس هستند.

References

- Abdolmaleki, M., Izadi, B., Mahmoudian, A., & Maleki, M. (2025). Identifying and prioritizing obstacles to the development of women's weightlifting in Iran. *Strategic Studies in Sports and Youth*, 24(69), 357-382. doi: 10.22034/ssys.2025.3371.3463 [In Persian]
- Ameri, A., Sayadfar, M., & Etemadi, H. (2025). Investigating the factors affecting the magnification of activities carried out in public sports. *Strategic Studies of Sports and Youth*, 24(68), 281-298. doi: 10.22034/ssys.2023.2456.2773 [In Persian]
- Arkhi, A., Moeinfard, M. R., Shooshinasab, P., & Bansbardi, A. (2025). The effects of globalization on the development of Iranian sports. *Strategic Studies on Sports and Youth*, 24(69), 169-186. doi: 10.22034/ssys.2022.2335.2673 [In Persian]
- Ghafouri, F. (2025). Implementing innovation in leisure physical activity in Iran by adapting the experiences of successful countries. *Strategic Studies in Sports and Youth*, 24(69), 447-482. doi: 10.22034/ssys.2025.3546.3599 [In Persian]
- Ghanetati, R., Shokrani, E., & Darvakh, H. (2025). Metasynthesis of the necessity of good sports governance with the approach of content analysis and SWOT. *Strategic Studies of Sports and Youth*, 24(68), 167-186. doi: 10.22034/ssys.2025.3463.3536 [In Persian]
- Hassanzadeh, N., & Ghasemi, R. (2025). Investigating the effects of professional sports in strengthening national identity and soft power of Iran. *Strategic Studies of Sports and Youth*, 24(69), 433-446. doi: 10.22034/ssys.2025.3539.3594 [In Persian]
- Javadipour, M., & Sami-nia, M. (2013). Presenting the model and strategies for the development of public sports in Iran. *Strategic Studies on Sports and Youth*, 12(19), 143-164. [In Persian]
- Kiani, M. S., & Nazari, L. (2022). Investigating the impact of social networks on the expansion and development of sports culture and interest in public and championship sports (case study of male students in Kermanshah province). *Media Culture Society*, 11(44), 217-236. [In Persian]
- Kiani, M. S., & Nazari, L. (2025). A sociological perspective on the performance of the media in the inequality of broadcasting sports events. *Quarterly Journal of Strategic Studies of Culture*, 3(2), 115-152. doi: 10.22083/scsj.2023.415120.1121 [In Persian]
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Sage Publications.
- Mehri, A., Moharramzadeh, M., Azizian-Kohan, N., & Nagizadeh Baghi, A. (2025). Designing a model of drivers affecting the future of sports in Iran. *Strategic Studies on Sports and Youth*, 24(68), 403-426. doi: 10.22034/ssys.2024.3387.3476 [In Persian]

- Naraine, M. L., & Parent, M. M. (2016). Illuminating centralized users. *Journal of Sport Management*, 30(6), 689-701.
- Pourfalahti, A., Zargham Hajbi, M., Aghayousefi, A., & Zarghami, M. H. (2025). Conceptualization and analysis of the construct of "authentic academic courage" in the country's young generation based on a qualitative study. *Strategic Studies of Sports and Youth*, 24(69), 81-106. doi: 10.22034/ssys.2022.2389.2716 [In Persian]
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Simon & Schuster.
- Williams, J., & Chinn, S. J. (2010). Meeting relationship-marketing goals through social media: A conceptual model for sport marketers. *International Journal of Sport Communication*, 3, 422-437.
- Winand, M., Belot, M., Merten, S., & Kolyperas, D. (2019). International sport federations, social media communication: A content analysis of FIFA's Twitter account. *International Journal of Sport Communication*, 12(2), 209-303.
- Zimmerman, M. A. (2000). Empowerment theory: Psychological, organizational and community levels of analysis. In J. Rappaport & E. Seidman (Eds.), *Handbook of community psychology* (pp. 43-63). Kluwer Academic/Plenum Publishers.